

OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS MINISZTERIUM

FEJLESZTÉSI ÉS GAZDASÁGI SZAKÁLLAMTITKÁR

Iktatószám: 22254 - / 2008

Ügyintéző: Csernai Judit fejlesztési referens

Dr. Ódor Ferenc
Elnök úr részére

Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Közgyűlés

Miskolc
Városház tér 1.
3525

Tisztelt Elnök Úr!

BORSOD-ABAUJ-ZEMPLEN MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT	
HIVATALA	
TERÜLETFEJLESZTÉSI ÉS VAGYONKEZELÉSI FŐOSZTÁLY	
Érk.: 20	2008. OKT. 15. hó. nap
4626-158/2008 iktatószám	
Mell.	Előadó: <i>Székely Zoltán</i>
száma:	

Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Területrendezési Terv felülvizsgálata, javaslattevő fázisának véleményezési anyagával kapcsolatosan az alábbi észrevételeket teszem.

Előjáróban szeretném leszögezni, hogy tárgyi területrendezési terv a kulturális örökség szempontjából kiemelten kezelendő területek pontosítása tekintetében ellentétes az országos területrendezési tervről szóló 2003. évi XXVI. törvénnyel, illetve a jóváhagyandó munkarészek között szereplő határozattervezet szintén jogszabályellenes (alábbiakban részletezzük), ezért ebben a formában nem kerülhet elfogadásra.

A rendelettervezet térképi mellékleteiben a világörökség és világörökség várományos területek, valamint a történeti települések övezete az OTfT-ben szereplő kijelölésnél szélesebb körben került meghatározásra. Az örökségvédelmi érdekek jellemzően a közgyűlés határozattervezetében jelennek meg, a rendelettervezet az OTfT normaszövegének ismétlésén túl nem tartalmaz helyi sajátosságokat figyelembevevő részletszabályokat.

A területrendezési tervek elfogadása önkormányzati rendelettel történik. A csatolt munkarészek között szereplő, területrendezési irányelvekről, ajánlásokról és intézkedésekről szóló közgyűlési határozattervezet nem illeszkedik a területrendezési tervek elfogadásával és tartalmi követelményeivel kapcsolatos jogszabályokon alapuló eljárásrendbe. Különös tekintettel arra, hogy a határozattervezet – meghaladva kompetenciáját – a településrendezési tervek készítésével kapcsolatban is intézkedéseket fogalmaz meg, amelyek nyilvánvalóan a települési önkormányzatokra nézve nem lehetnek irányadóak. A megyei közgyűlés határozata nem adhat feladatot a területfejlesztés és rendezés egyéb résztvevőinek. A határozattervezet azzal, hogy a megyei közgyűlés feladatkörén kívül eső szabályokat tartalmaz, irányításukon kívül eső szervezeteknek ad feladatokat, ellentétes a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvénnyel. (A jogalkotási eljárás ismereteinek hiányára utal többek között az is, hogy a határozattervezet több esetben hivatkozik a rendelettervezet tervlapjaira a rendelet címének, számának meghatározása nélkül.)

Hivatkozott határozattervezet és annak mellékletei próbálják megjeleníteni az örökségvédelmi érdekeket, ez azonban nem megfelelő eszköz az elérendő célok megvalósítására. Ezen felül a tervezet tartalmával kapcsolatban is megjegyezzük, hogy örökségvédelmi szempontból nem tartjuk elfogadhatónak az OTfT-ben szereplő térségi övezetekkel azonos súllyal megjeleníteni a védendő szerkezetű településeket. A megalapozó munkarészek *4. értékvédelemmel összefüggő övezetek* pontja *4.13 Védendő szerkezetű települése* alpontja alatti *4.1 táblázat* teljes mértékben keveri a védelmi szinteket és fogalmakat, figyelmen kívül hagyva a védelemért felelős szervezeteket, kategóriákat (országos, illetve helyi védelemre javasolt, stb.).

Összegezve, a fentiekben részletezett alapos aggályok alapján Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Területrendezési Terv felülvizsgálata, javaslattevő fázisának véleményezési anyagát érdemi átdolgozásra javasoljuk, amely munkába az örökségvédelmi szempontok megfelelő érvényesítése érdekében ez úton is kérjük tárcánk bevonását.

Budapest, 2008. október 10.

Üdvözlettel:

Závecz Ferenc

8.

OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS MINISZTERIUM

A megyei területrendezési terv a kulturális örökség szempontjából kiemelten kezelendő területek pontosítása tekintetében véleményünk szerint nem ellentétes a 2008. évi L. törvénnyel módosított országos területrendezési tervről szóló 2003. évi XXVI. törvénnyel (OTrT). A megyei területrendezési terv a jelenlegi jogszabályi környezetnek megfelelően az OTrT-vel és a Területfejlesztésről és területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvénnyel összhangban készült.

1996. évi XXI. tv. 23/A § (1) bekezdése szerint „A kiemelt térségek és a megyék területrendezési terveinek készítése során” (...)

c) az országos övezetek által érintett területeket az érdekelt államigazgatási szervek állásfoglalása alapján kell lehatárolni.

A Kulturális örökség szempontjából kiemelten kezelendő terület övezete az érdekelt államigazgatási szervvel, a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal Világörökség Magyar Nemzeti Bizottságával egyeztetetten került lehatárolásra, akik véleményükben megerősítették a területek lehatárolásának helyességét. Ha az övezet területe az OTrT-hez képest nem pontosítható (erre a törvény nem utal), akkor az OTrT szerinti területet jelöljük ki. **Megjegyezzük, hogy a 2008. november 13-ai egyeztető tárgyalás alapján csak Szendrő, Szalonna, Aggtelek és Jósvalfó kerülhet a világörökségi terület övezetébe az MTrT-ben, mivel a terv nem lehet ellentétes az OTrT-vel.**

A területrendezési tervben megfogalmazott irányelvek, ajánlások és intézkedések illeszkednek a területrendezési tervek tartalmi követelményeivel kapcsolatos jogszabályokon alapuló eljárásrendbe, mivel erre az 1996. évi XXI. tv. 23/B § (1) bekezdése is felhatalmazást ad.

Ezek a megalapozó jellegű „irányelvek és ajánlások” munkarészek arról adnak hasznos információt, hogy a települések településrendezési tervük készítése során egyrészt az OTrT által nem szabályozott a megyei sajátosságokból adódóan azonban csak térségi szinten kezelhető problémákra adjon választ. Másrészt az OTrT-ben megfogalmazott előírások pontosabb értelmezhetőségét, a helyi sajátosságokat figyelembe véve irányadóként alkalmazhassák. Az intézkedések a megyei önkormányzat és közvetlen irányítása alá eső szervezetek részére tartalmaznak feladatokat, tervben való szerepeltetésük elősegíti, hogy a térségi szinten jelentkező megoldandó problémák kezelhetőségét. Az intézkedések csak a határozatban megjelölt felelősöknek feladata azok végrehajtása.

Köszönjük, hogy az ajánlások, irányelvek és intézkedések határozati formájával kapcsolatban felhívták a figyelmünket az 1987. évi XI. törvényre, természetesen tisztában vagyunk annak tartalmával és az ebből fakadó jogszabályalkotási lehetőségekkel. A határozat a megyei önkormányzatra és a közvetlen irányítása alá eső szervezetekre nézve kötelező, és mivel a települési önkormányzatok és a megyei önkormányzat mellérendelt viszonyban vannak egymással, ezért a településekre nézve nem kötelező ezek betartása. Ezért ezek az ajánlások és irányelvek nem rendelettel kerültek szabályozásra. A tervezők azért javasolták a határozati formát, hogy a megyei önkormányzat ezzel is kifejezze egyetértését annak tartalmával, megfogalmazásával. Amúgy megjegyezzük, hogy ezt a határozati formát eddig több területrendezési tervben, így Békés megyei, Bács-Kiskun megyei, Pest megyei, Nógrád megyei, Tolna megyei, Veszprém megyei, Komárom-Esztergom megyei, Zala megyei Területrendezési Terv készítése során is alkalmazták. Sőt a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Területrendezési Terv 2002-ben határozattal fogadta el ezeket az ajánlásokat, és intézkedési javaslatokat, a felülvizsgálat megkezdése során 2007. októberében megindított előzetes véleményezési eljárás során – és most sem – jelezte ezirányú aggályát, és sajnálatosnak tartjuk, hogy ezzel kapcsolatban akkor Önök sem tettek észrevételt.

Összegezve nem ragaszkodunk az ajánlások, irányelvek és intézkedések határozati formájához, hanem a megyei főjegyzővel egyeztetve választjuk ki az ajánlások, irányelvek, intézkedések jogi értelemben adekvát formáját.

A határozattervezet tervlapjai és egyes pontjai valóban nem utalnak a rendelet címére és számára. Ezt csak a Közgyűlés döntése után, a pontos szám ismeretében fogjuk tudni pótolni.

Rövidítések:

OTrT = Országos Területrendezésről szóló 2003. évi XXVI. törvény (módosította: 2008. évi L. tv.)

MTrT = Megyei Területrendezési Terv

Az OTrT-ben meghatározott térségi övezetekhez képest nem azonos súllyal szerepel a védendő szerkezetű település, mivel csak határozati formában jelenhet meg. Az alátámasztó munkarészek 4.1 számú táblázata valóban egy helyen mutatja a világörökségi és világörökség várományos területekkel, a történeti településsel és a védendő szerkezetű településsel érintett települések felsorolását, valamint a településeken található épített értékeket. Mindamellett a táblázat egy-két korrekciójának szükségességétől eltekintve a két térségi övezetet (melyet rendeleti formában kell elfogadni), valamint a sajátos megyei térséget (melyet határozattal kell elfogadni) jól láthatóan, egymástól elválasztva, és az elfogadásának jellegét kiemelve tartalmazza.

A véleményben hivatkozott táblázat az országosan meghatározott és megyei szinten jelentős, épített környezeti értékekkel rendelkező településeket rendezi egy táblázatba, kiemelve a települési értékeket, azaz a település közigazgatási területén található műemlékeket, műemléki környezetet, országos jelentőségű régészeti lelőhelyet, történelmi településközpontot a történeti település fogalommagyarázatának értelmezhetőségét figyelembe véve.

A közérthetőség kedvéért a táblázatot három részre szedjük a két OTrT szerinti övezet, valamint a sajátos megyei térség tekintetében kiemelve a védelemért felelős szervezetet, valamint megkülönböztetve a helyi és térségi szintet.